

Posudek na bakalářskou esej

Alua Imangaziyevá, Kazašští studenti v Praze jako svébytná a zároveň vnitřně diferencovaná skupina, Univerzita Karlova v Praze, Praha 2010, 70 stran textu + přílohy (s. 71-72).

Autorka předkládané bakalářské eseje se přiřadila ke skupince těch studentů FHS, kteří si za námět své závěrečné práce zvolili shodné téma, a to komunitu studentů z Kazachstánu, kteří v současnosti studují na vysokých školách v České republice. Je třeba hned na počátku ocenit, že Alua Imangaziyevá byla se všemi těmito pracemi seznámena a ve své práci je zohlednila, což není až tak obvyklé, jak by se na první pohled zdálo. Navíc hned v úvodních pasážích své práce se vůči svým předchůdcům jednoznačně vymezila a specifikovala svůj osobitý přístup ke zkoumané problematice. A v této souvislosti je třeba ještě uvést, že autorka přistupovala ke své práci iniciativně, s osobním zaujetím i invencí a v zásadě též velmi samostatně.

Základním výzkumným problémem bakalářské eseje se stala identita a její reflexe u zkoumané skupiny kazašských vysokoškoláků studujících v Praze. Autorka si dala za úkol získat odpovědi na otázky: na jakých principech si utvářejí kazašští vysokoškolští studenti v Praze svou identitu, jak ji projevují a co považují za nejdůležitější bod své identity. Jako základní cíl si vytýčila zjistit, „zda tato skupina přes svou vnitřní diferencovanost vytváří jednotnou identitu, přičemž se opírá o svou příslušnost ke kazašskému národu anebo zda kazašští studenti mají sklon utvářet svoji identitu spíše v závislosti na svých osobních charakteristikách (rodinné zázemí, sociální statut, regionální původ atd.)“.

Posuzovaná bakalářská esej se vyznačuje logickou strukturou. Alua Imangaziyevá svoji závěrečnou práci koncipovala vedle úvodních pasáží (kapitoly 1 až 3) do tří vyvážených bloků. V prvním z nich svou esej teoreticky ukotvila (kapitola čtvrtá – s. 16-34). Nejprve považovala za nezbytné specifikovat rozdíl mezi Kazachy a Kazachstánci, dále charakterizovala skupinu kazašských vysokoškoláků v Praze a její „migrační situaci“ a v neposlední řadě se zabývala identitou a identifikací jako kontinuálně probíhajícím procesem, kdy jednotlivec podle nejrůznějších způsobů identifikace je schopen konstruovat příslušnost k určité skupině.

Ve druhém bloku Alua Imangaziyevá vyložila svůj metodický přístup (kapitola pátá – s. 35-41), zejména pak svoji výzkumnou strategii (kvalitativní výzkum), techniky sběru dat, výběr vzorku, charakteristiku souboru respondentů, způsob vyhodnocování a interpretace výzkumem shromážděných dat, hodnocení kvality výzkumu a etické otázky při jeho realizaci.

Stěžejní část bakalářské eseje představuje třetí blok (kapitola šestá – s. 42-64), ve kterém autorka realizovala analýzu získaných dat. Postupovala přitom podle v úvodu naznačených problémových okruhů. Hledala odpovědi na otázky, jak sebe a svůj národ informátoři z osloveného souboru vidí, jaký je jejich vztah k většinové společnosti, jak reflektují sebe jako představitele Kazachstánu a kazašského národa v hostitelské společnosti a zda v jejich situaci života v České republice zintenzivněla jejich etnická identifikace. V neposlední řadě pak vykreslila personální a národní autoportrét sdílený a reflektovaný jednotlivými představiteli zkoumané skupiny.

Na základě provedené analýzy pak Alua Imangazyiyevá v závěru stručně shrnula výsledky, k nimž dospěla, přičemž konstatovala, že „sledovaná skupina kazašských studentů v Praze skutečně utváří společnou skupinovou identitu, založenou v první řadě na příslušnosti ke kazašskému národu“.

Nedílnou součástí bakalářské eseje jsou vedle seznamu použité literatury i přílohy (č. 1 – Tématické okruhy rozhovorů, č. 2 – fotografie).

Hodnotíme-li předloženou práci jako celek, můžeme ji zařadit k těm úspěšně zvládnutým bakalářským esejím. Alua Imangazyiyevá prokázala, že se orientuje v odborné literatuře a je schopna si s teoretickou oporou vytýčit přiměřený výzkumný úkol. Určité rezervy vidím v nevelkém výzkumném vzorku a také v tom, že ve schopnostech autorky bylo realizovat analýzu dat poněkud hlouběji. Obojí souvisí s obvyklým faktorem nedostatku času. Formální stránka eseje je na velmi dobré úrovni a vzhledem k tomu, že autorka není českou rodilou mluvčí je třeba ocenit (až na některé drobnosti) i velmi slušnou stránku jazykovou.

Závěrem lze konstatovat, že Alua Imangazyiyevá prokázala, že si dovede zvolit výzkumný problém a že je schopna užít odpovídající metody k jeho řešení, stejně jako formulovat podložené střízlivé závěry. Její bakalářská esej splňuje požadavky, které jsou na tento typ závěrečných studentských prací kladeny a doporučuji ji proto k obhajovacímu řízení. Navrhuji výsledné hodnocení velmi dobře.

12. června 2010

Miloslava Turková